

BUXORO DAVLAT UNIVERSITETI
HUZURIDAGI XTXQTMOXM
ONA TILI ADABIYOT FANI
YO`NALISHI

??????

Mavzu : “Qiyomat qarz ” hikoyasida inson kechinmalarining mohirona tasvirlanishi

- Reja:
- I.KIRISH .
- 1.O`Imas Umarbekov hayoti va ijodi
- II. ASOSIY QISM
- “Qiyomat qarz” hikoyasi
- “Qiyomat qarz” hikoyasida inson kechinmalarining tasvirlanishi
- “Qiyomat qarz” hikoyasini o`qitishda zamonaviy pedagogik texnologiyalardan foydalanish
- III.XULOSA
- 1.Inson kechinmalarini mohirona tasvirlagan adib.

O'LMAS UMARBEOV

O'ZBEK ADABIYOTI ISTE'DOD EGASI

***“O'ZBEKISTON XALQ
YOZUVCHISI”***



1934

yili

Toshkentda

Tavallud

topgan

O`Imas Umarbekov asarlari

- Hikoyalari
- «Xatingni kutaman» (1956)«Hikoyalar» (1959)«Qishlog`imiz kishilari» (1960), «Yulduzlar» (1962),«Charos» (1962), «Bolgar qo`shlari» (1966), «Ko`prik» (1968), «Oltin yaproqlar» (1970), «Qiyomatqarz» (1976), «Yer yonganda» (1993)
- Qissalari
- «Sevgim, sevgilim» (1963), «Kimning tashvishi yo`q» (1965), «Urush farzandi»(1972), «Damir Usmonovning ikki bahori» (1978), «Cho`li Iroq» (1971),«Yoz yomg`iri» (1973), «Oq qaldirg`och» (1974)
- Romanlari”Odam bo`lish qiyin”, ”Fotima va Zuhra”
- Kinossenariylari«Sud» (1970), «Komissiya» (1971), «Qiyomat qarz» (1974), «Shoshma, quyosh» (1978), «Kuzning birinchi kuni» (1979), «Arizasiga ko`ra» (1981), «Oqar suv» (1982), «Kurort» (1984), «Yer yonganda» (1993)«Sevgi afsonasi» (1972), «Changalzor qonuni» (1973), «Ikki soldat haqida qissa» (1973), «Yigit va qiz» (1974), «Yuksak qorliklardagi uchrashuv» (1975), «O`zgalar uchun» (1977)

Dramatik asarlar

Qiyomat qarz

Shoshma quyosh

Oqar suv

Sud

Komissiya

Kuzning birinchi kuni

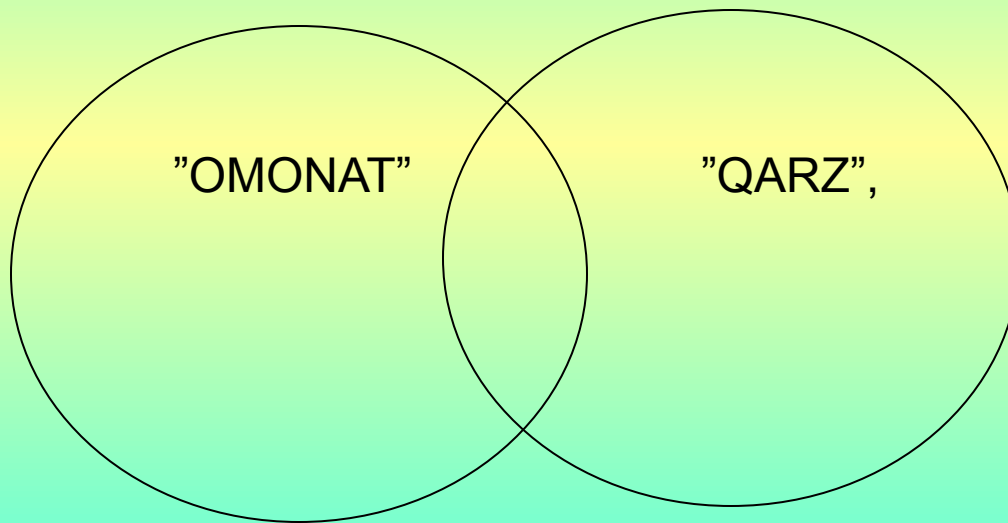
Arizasiga ko'ra

Kurort

Yer yonganda

1-Venn diagrammasi

Quyidagi jummlalar haqida fikringizni bayon aylang



HIKOYA HAQIDA TUSHUNCHA

T u s h u n c h a l a r	T a h l i l i
Hikoya →	Yozuvchi tomonidan kuzatilgan, idrok etilgan, ibratli voqea va hodisalarni ixcham shaklda badiiy ifoda etuvchi nasriy asar.
Hayotiy →	Hayotda ro'y bergan real voqealarni tasvirlaydi.
Xayoliy →	Bular xayolan tasavvur qilingan va hayotiy voqealar asosida yoziladi.
Mavhum →	Hayotda aniq ro'y bermagan voqea hodisalarni ibratomus holda tasvirlaydi.

Testlar

- **1.O'lmas Umarbekov hayoti va faoliyatiga tegishli ma'lumotlarni aniqlang.**
- **1) 1921- yilda Toshkentning Qo'rg'ontegi mahallasida tug'ilgan.**
- **Respublika radioqo'rnitasida muharrir, yozuvchilar uyushmasida kotib, Sharq yulduzi jurnalida bosh muharrir bo'lib ishlagan.**
- **2)O'zbekfilm kinostudiyasida direktor, Madaniyat vazirligining birinchi o'rinbosari, Yozuvchilar uyushmasi raisi vazifasida ishlagan**
- **3)1934- yil Toshkent shahrida tug'ilgan**
- **4)Yoz yomg'iri, Cho'li Iroq qissalari muallifi**
- **5)Jamila, Oq marmar, Cho'ri qissalari muallifi**
- **6)Chodrali ayol asarida chet eldagi kishilar hayotini ochib bergan**
- A) 1,2,6, 7 B) 1,4,5 C) 2, 3, 4 D) 3, 4, 5
- **2.O' Umarbekovning birinchi ijod mahsuli qaysi javobda berilgan?**
- A) "Xatingni kutaman" B) "Ko'prik" C) "Charos" D) "Yulduzlar"
- **3.O' Umarbekovning qaysi asari "Yilning eng yaxshi hikoyasi " deb tan olinib mukofotga sazovor bo'lgan?**
- A) "Xatingni kutaman" B) "Ko`prik" C) "Charos" D) "Yulduzlar"
- **4.O'. Umarbekov qissalarni aniqlang.**
- A)"Sevgim, sevgilim, yo'q", "Urush farzandi"
- B)"Damir Usmonovning ikki bahori", "Cho'li Iroq"
- C)"Yoz yomg'iri", "Oq qaldirg'och"
- D)A, B, C
- **5.O'. Umarbekovning ko'p bahslarga sabab bo'lgan asari qanday nomlanadi?**
- A)"Sevgim, sevgilim " B)"Kimning tashvishi yo'q"
- C)"Urush farzandi" D)"O'q qaldirg'och"
- **6.O'. Umarbekovning qaysi asarida adolatsiz tuzum mamlakatning eng chekkasida yashayotgan siyosatdan yiroq oddiy kishilar taqdirida ham fojiali iz qoldirishi mumkinligi aks ettirilgan?**
- A)"Sevgim, sevgilim" B)"Kimning tashvishi yo'q"
- C)"Urush farzandi" D)"O'q qaldirg'och"

Testlar

- **7.O'. Umarbekovning detektiv yo'nalishdagi qissasi qaysi qatorda berilgan?**
- A)"Yoz yomg'iri" B) "Urush farzandi" C) "Fotima va Zuhra"
- D) "Odam bo'iish qiyin"
- **8.O'. Umarbekovning qaysi qissasi voqealarning sirliligi, personajlar xatti- harakatining kutilmagariligi, chuqur hayotiy asoslarga egaligi, tasvirning samimiyligi bilan e'tiborni tortadi?**
- A) "Sevgim, sevgilim" B) "Kimning tashvishi yo'q"
- C)"Urush farzandi" D) "Oq qaldirg'och"
- **9.Abdulla va Gulchehra quyidagi asarlardan qaysi birining bosh qahramoni sanaladi?**
- A) "Yoz yomg'iri" B) "Urush farzandi" C) "Fotima va Zuhra"
- D) "Odam bo'iish qiyin"
- **10.O'. Umarbekov romanlarini belgilang.**
- A) "Yoz yomg'iri", "Qiyomat qarzi"
- B) "Urush farzandi", "Yer yonganda"
- C) "Fotima va Zuhra", "Cho'li Iroq"
- D) "Odam bo'iish qiyin", "Fotima va Zuhra"
- **11.O'. Umarbekovning qaysi asarida tajribasiz va g'or ikki yoshning pokiza tuyg'ulari hayot lashvishlariga qorishib, qahramonlarni tanazzulga tortib, sevishganlarni fojia sari yetaklaydi**
- A) "Yoz yomg'iri" B) "Urush farzandi"
- C) "Fotima va Zuhra" D) "Odam bo'lish qiyin"
- **12.Quyidagi asarlarning qaysi birida milliy ma'naviyatimizdagi bir kemtiklik sarguzasht yo'sinida aks ettiriladi?**
- A) "Yoz yomg'iri" B) "Urush farzandi" C) "Fotima va Zuhra" D) "Odam bo'lish qiyin"

Testlar

- **13. O`Umarbekovning tomoshabinlar e'tiborini qozongan, chet ellatga tarjima qilinib, jahonga yuz tutgan sahna asarlarini toping.**
- A)"Komissiya", "Qiyomat qarz"
- B)"Kuzning bitinchi kuni", "Arizasiga ko'ra"
- C)"Yoz yomg'iri", "Urush farzandi"
- D)A. Bjavob
- **14.O'. Umarbekov dramaturg sifatida yaratgan asarlari qaysi qatorda?**
- A)"Sud", "Komissiya", "Qiyomat qarz", "Shoshma quyosh"
- B)"Kuzning birinchi kuni", "Arizasiga ko'ra", "Oqar suv"
- C)"Kurort", "Yer yonganda" D)Barcha javob to'g'ri.
- **15.Sarsonboy ota, G'ofir, Zebi xola, Haydarali qaysi asar qahramonlari?**
- A) Yoz yomg'iri B) Qiyomat qarz C) Fotima va Zuhra D) Odam bo'lish qiyin
- **16.Bit yigit urushga ketish oldidan omonat qo'yib ketgan ikki qo'yni qirqtaga yetkazgan va bu omonatni egasiga topshirishni qarz deb bilgan chol- kampirlar qaysi hiokaya qahramoni?**
- A) "Yoz yomg'iri" B) "Urush farzandi" C) "Qiyomat qarz "D)" Odam bo'lish qiyin"
- **17.Qaysi adibnirig birinchi hikoyasi "Yilning eng yaxshi hikoyasi" deb tan olingan?**
- A) Mirmuhsin B) Ch. Aytmatov C) Mirtemir D) O'. Umarbekov
- **18.Sarsonboy ota urushga ketgan o`g`lidan qoraxat olib kelayotgan xotinini qanday taniydi?**
- A) yig`isidan B) yurishidan C) ko`ylagidan D) qo`lidagi qoraxatdan

Jadvalli tarqatma

1-JADVAL



Hikoyadagi Sarsonboy otaning Zebi(kampiri)ga bo`lgan holatini kitobdan topib yozing	Chol va kampir orasidagi munosabat qanday deb o`ylaysiz. Shundan kelib chiqib Sarsonboy otaga xarakterini yoriting. Nega do`sti” Zebini urushma ”dedi

Jadvalli tarqatma

2-JADVAL

Hikoyadan Sarsonboy ota bilan ovga kelgan bolalar o`rtasidagi suhbatni topib mazmunini yozing	Cholning shu o`rindagi holatini o`z fikringiz bilan tushuntiring. Yigitlarning birdan shashti qaytishiga nima sabab deb o`ylaysiz

3-JADVAL

Hikoyadagi Sarsonboy ota bilan Madumar ota o`ratsidagi samimiy va achchiq suhbat aks etgan o`rinlarni topib yozing	Siz nima deb o`ylaysiz ? Nima uchun bu ikki donishmand chol bir-biriga qattiq gapiradi?